

1.1.3 ילדים, בני נוער ומבוגרים צעירים

מספר הצעירים בגרמניה ב-31.12.2019	הגדרה לפי סעיף 7, פסקה 1 ב-SGB VIII: לפי החוק ...
10.7 מיליון ~ 12.8% מכלל האוכלוסייה	1. ילד הוא כל אדם מתחת לגיל 14
3.0 מיליון ~ 3.6% מכלל האוכלוסייה	2. צעיר הוא מי שכבר מלאו לו 14 שנים אך עדיין אינו בן 18
8.2 מיליון ~ 9.8% מכלל האוכלוסייה	3. מבוגר צעיר הוא מי שכבר מלאו לו 18 שנים אך עדיין אינו בן 27
21.9 מיליון ~ 26.3% מכלל האוכלוסייה	4. צעיר הוא אדם שטרם מלאו לו 27 שנים

1.1.3 ילדים, בני נוער ומבוגרים צעירים

שירותי הרווחה לילדים ולנוער נעזרים במידע על תנאי המסגרת ונסיבות החיים בקשר לגדילתם של ילדים, בני נוער ומבוגרים צעירים ככלי חשוב לזיהוי טוב יותר של מצבים בעייתיים. נתון חשוב בהקשר זה הוא מספר הצעירים מתחת לגיל 27 הפונים לשירותי הרווחה לילדים ולנוער. לאחר ירידה במספרם למשך תקופה ממושכת, הוא שב לעלות ב-2015 וב-2016 עקב שיעור ילודה גבוהים יותר והגירה מוגברת.

בגרמניה, צעירים מגיעים לברגרות בגיל 18. קבוצת הצעירים מתחת לגיל 18, הנחשבים קטינים, היא קבוצת הגיל המרכזית בשירותי הרווחה לילדים ולנוער. בהתחשב במגוון הרחב של השירותים שהיא מעניקה לסיוע ולתמיכה בילדים, בבני נוער ובמשפחותיהם, ישנה משמעות לחשיבות הכמותית שהייתה לקבוצת גיל זו בעבר, לזו שיש לה כיום ותיהא לה בעתיד. ההתמקדות היא אפוא בשאלה על כמה צעירים אוראמים שירותי הרווחה לילדים ונוער.

ב-31 בדצמבר 2019 חיו בגרמניה 13.7 מיליון איש בני פחות מ-18, המהווים 16.4% מכלל האוכלוסייה. ערך זה נשאר קבוע ברובו בשנים האחרונות חרף עלייה קלה במספרים האבסולוטיים. בנוסף, ישנם 8.2 מיליון בוגרים צעירים (גיל 18 עד 27), המהווים 9.8% מכלל האוכלוסייה. בסך הכול, קהל היעד של שירותי הרווחה לילדים ונוער בשנת 2019 כלל 21.9 מיליון צעירים מתחת לגיל 27. קצת יותר מרבע מכלל האוכלוסייה. קבוצות גיל ספציפיות והתפתחותן המספרית חשובות לתחומי הפעילות השונים בשירותי הרווחה לילדים ונוער; לדוגמה, ילדים מתחת לגיל 3 וילדים מגיל 3 ועד לגיל בית הספר רלוונטיים לתחום של מעונות היום, בעוד שהקבוצה בני 6 ומעלה רלוונטית לתחום העבודה עם ילדים ונוער. כל קבוצות הגילאים רלוונטיות לתחום התמיכה בחינוך, בשנים האחרונות, גידול האוכלוסייה הרב ביותר נרשם בעיקר בקבוצות הגיל הצעירות, בעוד שמספר בני הנוער המבוגרים יותר והמבוגרים הצעירים ירד מעט בין השנים 2016 ל-2019. הגידול במספר הצעירים באוכלוסייה מביא לכך ששירותי הרווחה לילדים ולנוער צריכים להציע תוכניות נוספות בזמן שהאורך (בתמיכה) שאור זהה. הכרת המגמות בקבוצות הגיל הרלוונטיות לשירותי הרווחה מהווה כלי הכרחי לתכנון בתחומי פעולה רבים ברווחת הילדים ונוער, למשל בתחום מעונות היום, לצורך מעקב אחרי מספר המקומות במעונות והצוות הנדרש.

התכנון מצריך גם שימוש בתחזיות אוכלוסייה. אם נתבונן בגרסה המתונה של תחזית האוכלוסייה המתואמת ה-14, המספר הכולל של צעירים מתחת לגיל 18 ימשיך לעלות בעתיד מ-13.7 מיליון כיום ל-14.2 מיליון קטינים עד 2030 (כתוצאה מכך צפוי שחלקם באוכלוסייה גדל מ-16.4% ל-17.0%). ברמה המקומית, האתגר התכנוני המרכזי ובעיקר הפוליטי של תחזיות אוכלוסייה מעין אלה הוא לארגן את שירותי הרווחה לילדים ונוער תוך הסתמכות על צרכיהם של הצעירים ובני משפחותיהם לקראת העתיד, להתאים אותם לצרכיהם האישיים ולשלבם במגוון הרחב של השירותים המוצעים.

לקריאה נוספת

Böwing-Schmalenbrock, Melanie/Detemple, Jonas/Meiner-Teubner, Christiane (2021): Aufwachsen in Deutschland – Rahmenbedingungen der Kinder- und Jugendhilfe, in: Autorengruppe Kinder- und Jugendhilfestatistik: Kinder- und Jugendhilfereport Extra 2021, Dortmund, p. 7-11.
Fendrich, Sandra (2018): Auswirkungen des demografischen Wandels auf die Arbeitsfelder der Kinder- und Jugendhilfe, in Böllert, Karin (ed.), Kompendium Kinder- und Jugendhilfe, Münster 2018.
Statistisches Bundesamt: Fortschreibung des Bevölkerungsstandes (<https://www-genesis.destatis.de/genesis/online?operation=table&code=12411-0005&bypass=true&levelIndex=0&levelId=1615581699068#breadcrumb>) (last accessed: 12 March 2021).